

De Mexicaanse griep

Nu drie weken geleden begon hier het nieuws door te sijpelen dat er een nieuwe griepvariant in ontwikkeling was. Uit Mexico kwamen alarmerende berichten over vele zieken en ook veel doden, beelden van mensen met mondkapjes enz. U kent het wel.

Ik moest gelijk denken aan mijn eerdere stukjes over de vogelgriep en de gewone griep. Ik had al gewaarschuwd dat er een nieuwe pandemie aan zou komen. Twee weken geleden kreeg ik opeens via de elektronische post, dat is een netwerk dat wij artsen gebruiken om elkaar berichten te zenden (geen email), drie brieven. De eerste ging over wat te doen als ik iemand zou verdenken van die nieuwe griep, en de andere twee gingen over hoe te handelen bij nationale rampen. De combinatie van die drie tegelijkertijd, en voor het eerst via dit netwerk, verzonden berichten hebben mij verontrust, er moest wel wat ergs aan de hand zijn! Het nieuws stroomde langzaam binnen, nu ook al in Engeland en Spanje en niet veel later was het zover: ook in Nederland de eerste zieke. Vorige week ben ik een weekje weg geweest (Oostenrijk, u dacht het al) en ook daar beheerste de varkensgriep (zo heet het daar) het nieuws.

In de locale krant stond een stukje dat ik u niet wil onthouden: Kärnten ist gegen Schweinegrippe gerüstet. (Karinthië is tegen de varkensgriep goed uitgerust.)

Kijk, dat wekt mijn interesse, want zoals ik al eens eerder schreef is het maar de vraag of dat beschermen van de bevolking in geval van een wereldwijde griep wel zo adequaat gebeurd daar. Wat wil namelijk het geval? Gesundheitsreferent Landerrat Herr Dr. Kaiser, dat is overigens grappig, want die Oostenrijkers zijn helemaal gek op dat soort titels. Ze spreken mij daar ook aan als Herr Dokter Beeker (in het begin wekte dat bij mij nogal wat weerzin op, ik geloof dat ik hier geen patiënt ken die me met 'meneer de dokter' aanspreekt). Maar deze dokter dus, weet ons in dit bericht te vertellen dat er tot op heden geen enkel geval van varkensgriep bevestigd is in Europa (29 april). Nu is dat apert onwaar, want het eerste bevestigde Europese griepgeval was in Spanje op 27 april. Maar verder waarschuwt de dokter voor al te grote onrust want: De levensomstandigheden in Mexico zijn niet te vergelijken met die in Oostenrijk en bovendien heeft de Karinthische Landesregierung (een soort van Provinciale Staten) ook voldoende doses van het 'hochwirksame' medicijn Tamiflu aangeschaft.

Nu wordt het boeiend, want Tamiflu is inmiddels ingezet als medicijn tegen deze nieuwe griepvariant en in Nederland met succes, want de drie ziektegevallen hier zijn niet dodelijk afgelopen. Maar in de Verenigde Staten is het ook ingezet en daar is dus toch een patiënt overleden! Om hier te sprekn van 'hochwirksam' getuigt op zijn minst van overdrijving. En het meest interessante komt nog, want hoeveel doses Tamiflu heeft de Landesregierung dan aangekocht?

Het gaat om 65.000 doses. Dat lijkt veel, maar als je je realiseert dat Karinthië 560.000 inwoners heeft kom je op 11%! Dat betekent dat in geval van een pandemie een ruime 10% van de bevolking kan worden gered. In Nederland beschikken we over 4,5 miljoen dosis (30%). Maar geen nood, verklaart de heer dokter: de medicijnen worden ingezet voor mensen op "sleutelposities" in de Oostenrijkse maatschappij. De infrastructuur zal worden gehandhaafd (dat er dan niemand meer is die van die infrastructuur gebruik kan maken wordt even vergeten). Goed, genoeg onzin over die griep, laten we eens kijken naar de feiten.

De Mexicaanse griep of varkensgriep (H1N1) is om te beginnen geen varkensgriep. Het is een virus van het type

influenza A en het bestaat bij onderzoek uit deeltjes varkens-, vogel- en menseninfluenza. Dat is verklaarbaar als je je realiseert dat een virus zelf geen energiecentrale heeft en voor zijn energie dus afhankelijk is van zijn gastheer. Om die gastheer te gebruiken kruipt het virus in een cel en neemt daarbij kleine stukjes van het kapsel van die cel mee. Daardoor wisselt het virus de hele tijd van gedaante (muteert) tot er zodanige eigenschappen ontstaan dat de afweer van de gastheer moeite heeft het virus van de eigen cel te onderscheiden en het virus dus kan groeien en vermeerderen. Nadat het virus waarschijnlijk al jaren bij varkens rondwaarde, en misschien ook al mensen ziek maakte, pikte het onderweg nog wat vogeldeeltjes op om uiteindelijk de overstap naar de mens te kunnen maken. Bijzonder aan dit virus is dat, in tegenstelling tot het bekende vogelgriepvirus, dit virus in staat is van mens naar mens over te gaan. Het vogelgriepvirus (H5N1) is daar tot nu toe niet in geslaagd.

Het is u misschien opgevallen dat achter de griepvariant een paar letters en cijfers worden geschreven. Die typeren

het oppervlak van het virus en duiden op twee verschillende eiwitten op dat oppervlak: Hemaglutinine en Neuraminidase, maar dat is eigenlijk verder niet zo relevant.

Nu is het zo, ik heb dat eerder al eens beschreven, dat griepepidemieën altijd in tropische gebieden ontstaan en dan gedurende de herfst en de winter naar het noordelijk halfrond trekken. Deze verspreiding heeft ook te maken met de wijze waarop het virus van mens naar mens overspringt: de virusjes overleven het beste in een warme en vochtige omgeving en over het algemeen leven ze het langst in een druppeltje slijm of snot. In Mexico is het op dit moment warm en vochtig. De hygiënische omstandigheden zijn inderdaad, zoals Herr Dr. al

beetje weerstand op en hoewel de griep ieder jaar van kapsel verandert herkent je lichaam dan toch vaak een stukje van dat nieuwe virus en kan daar wat mee doen. Maar dit virus is van het H1N1 type en de laatste griep werd door een H3N2 veroorzaakt. Maar maakt dat deze griep gevaarlijker? Dat weten we eigenlijk niet, er zijn nog te weinig gevallen beschreven. In Nederland sowieso niet, maar ook in Mexico is er nog niet veel duidelijkheid over. Er gaan wel mensen aan dood, maar dat is bij de "gewone" griep ook: jaarlijks sterven in Nederland 1.000 mensen aan de griep. Feit is wel dat deze nieuwe griep toeslaat in groepen waar dat bij de gewone griep minder gebruikelijk is; er worden vaker jong-volwassenen ziek in tegenstelling tot de gewone griep, waar dat meestal ouderen zijn. Eens in de 40-50 jaar treedt op de wereld een pandemie op. Overal op de wereld worden mensen ziek, tot 30% van de wereldbevolking zal ten prooi vallen en er zullen doden vallen. Komt die 30% u bekend voor?. Dat is dus de reden dat de Nederlandse staat voldoende medicijnen heeft voor 30% van de bevolking. De laatste pandemie was in 1968 (Hong Kong) maar ook de Spaanse griep (1918) is berucht. Doordat er sprake is van een nieuw type virus bestaat er geen weerstand in de wereldbevolking en kan zo'n virus zich razendsnel verspreiden. Er is een goede kans dat de Mexicaanse griep zich zal ontwikkelen tot een pandemie!

Hoe herken je deze griep?

- Als je contact hebt gehad met iemand die in Mexico verbleef of als je daar zelf bent geweest is het logisch, maar als dat verband er niet is kun je niet weten of je geïnfecteerd bent met dit nieuwe virus. Waarschijnlijk niet.
- Overleg bij twijfel met je huisarts, er zijn methodes om het te testen.
- De symptomen zijn vergelijkbaar met de gewone griep: koorts, hoesten, spierpijn, diarree en misselijkheid. Er zijn aanwijzingen dat de diarree veel heftiger verloopt dan bij de gewone griep.

Wat kun je doen?

- Ventileren. Dat wordt vaak vergeten, maar zoals gezegd overleeft het virus korter in droge lucht.
- Was je handen regelmatig.
- Neem thuis nat af.
- Snuit je neus in een papieren zakdoekje en gooi dit weg (en was je handen).
- Vermijd direct contact met mensen met griep.
- Raak je ogen, neus en mond niet aan (je kunt het virus hiermee naar binnen brengen).

En als je ziek bent?

- Bel de dokter maar kom niet langs, de beste manier om de griep te verspreiden is in de wachtkamer te gaan zitten snotteren.
- Medicijnen: van Tamiflu (tweemaal daags gedurende vijf dagen) is het waarschijnlijk dat het de ziekteperiode verkort. Als je binnen 48 uur begint zou het het ziek-zijn minder hevig maken en ook met maximaal twee dagen kunnen bekorten.

Jaco Beeker
www.drbeeker.nl
info@drbeeker.nl